

faa komme man med et Forslag om at hæve Helligdagene selv. Forslaget vil ganske sjerne alle Bestemmelser, som ere rettede paa at bevirke, at den, der er ligegyldig for Helligdagens Overholdelse, ikke skal forstyrre Andre; det er i det Hele beregnet og gaaer efter dets Indhold ud paa at sjerne Alt det, som i denne Retning kunde vidne om, at Staten maa have nogen Interesse for Religionen og for det religiøse Livs Fremme og Udvikling. Betragte vi lidt nærmere det Forslag, som den ærede Rigsdagsmand er fremkommen med, saa er der indeholdt særdeles Meget deri. Jeg vil ikke tale om de Bestemmelser, det indeholder om Forlystelser, om Dands og Mafferader, om Spil og Driftelag og om Markeder; thi jeg skulde feile meget, om ikke i Grunden Kjernen af Forslaget, maafee med Undtagelse af hvad der angaaer Rets handlinger, er den Paragraph, som gaaer ud paa, hvilket blev udhævet af den Rigsdagsmand, der havde Ordet før mig, at alt Arbeide, Kjørsel og andet støiende Arbeide skulde være tilladt undtagen i Nærheden af de Steder, hvor Gudstjenesten holdes. Jeg skal ikke underkaste denne Bestemmelse en nærmere Prøvelse; jeg skal blot paavise dens Feil, og en Paaviisning deraf vil være tilstrækkelig. Det skulde altsaa efter denne Paragraph, naar dette Udkaft blev til Lov, være tilladt at drive Handel og Vandel uden al Indskrænkning paa samme Maade som paa Sogndage, naar det blot ikke skete paa Markedet eller paa Areltorvet; det skulde fremdeles være tilladt at foretage alle støiende Arbeider, af hvad Natur de end vare, omkring paa Gader og Stræder, naar det blot ikke var saa nær ved en Kirke, at de, der vare i Kirken, kunde blive forstyrrede deraf, og den Anskuelse, at alt det Samme er tilladt om Søndagen som om Hverdagen, undtagen i Nærheden af Kirkerne, er gennemført med en mærkelig Conseqvent i Lovforslaget. Det hjemler saaledes indirecte al Raaben og Støien paa Gader og hvor man vil, naar det blot ikke er netop i Nærheden af en Kirke, og i samme Aand er Lovforslaget affattet heelt igjennem. Lovforslaget betitles „en Lov om den offentlige Orden paa Søn- og Helligdage“; skulde jeg efter de sikkre, uundblivelige Følger,

som dette Lovforslag vilde have, hvis det blev Lov, betegne det, da vilde jeg, og jeg troer ikke, jeg derved vilde gaae Loven for nær, kalde det en Lov om Ordenen paa Søn- og Helligdage. Men jeg har den Forvisning, at Thinget ikke gaaer ind paa denne Lov, og jeg nærer det Haab, at den ikke engang vil gaae til Den Behandling.

J. A. Hansen: Ja jeg nærer det Haab, at Lovforslaget vil komme til anden Behandling, og saa vil jeg overlade den sidste ærede Taler at stille et Forslag til Forandring i Titlen, saaledes at den kommer til at hedde „Lov om den offentlige Orden paa Søn og Helligdage“; jeg vil da afvente hans Forsvar for dette Forslag, inden jeg gaaer nærmere ind derpaa. Den sidste ærede Taler har henholdt sig til den første ærede Taler, som havde Ordet efter mig, angaaende Afsluttigt. Naar man taler om den kristelige Følelse og hvad den kræver, saa forekommer det mig, at den maa kræve det Samme af Medborgerne til enhversejndhed Tid, det forekommer mig ikke, at den kristelige Følelse har nogen Ret til at kræve Andet af sine Medborgere til een Tid end til en anden. Er det saa, som den første ærede Taler yttrede, at en Familie ikke kan holde en Andagtstid i sit Huus, naar den almindelige Færdsel paa Gaderne finder Sted, saa skulde det jo være umuligt at kunne holde en Andagtstid paa Sogndagene i nogen Familie, men det troer jeg ikke Nogen vil paa- staae. Jeg troer ikke, den ærede Taler ret har eftertænkt, hvad Conseqventerne af de Utringer, som han fremkom med, ville føre til; de ville føre til, at, da Ingen paa Gaderne kan vide, om ikke en Familie er isærd med at holde en Andagtstid, saa kunde Ingen røre sig til nogensomhelst Tid. Det var den ligesamme Følge af, hvad den ærede Taler yttrede; men det er dog aabenbart, at kan, hvad jeg troer, en Familie til Betsignelse holde en Andagtstid om Sogndagene, uagtet den Tummel, som foregaaer omkring den, saa kan den det ogsaa om Søndagen. Jeg troer, at hvad Staten skal gjøre med Hensyn til den offentlige Orden, for at den offentlige Gudstjeneste ikke skal blive forstyrret, det er at sjerne fra de Steder og fra Nærheden af de Steder, hvor